

Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova

ORDIN

26.12.2025 nr. 2316

mun. Chișinău

***Cu privire la aprobarea Planului național de acțiuni
pentru implementarea Agendei de politici a Spațiului european de cercetare 2025-2027***

În temeiul art. 60 din Codul cu privire la știință și inovare nr. 259/2004, Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, ministrul educației și cercetării emite prezentul.

ORDIN:

1. Se aprobă *Planul național de acțiuni pentru implementarea Agendei de politici a Spațiului european de cercetare 2025-2027*, conform anexei la prezentul ordin.
2. Direcția politici în domeniile cercetării și inovării va aduce la cunoștința organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării și fondatorilor acestor organizații prevederile prezentului ordin.
3. Controlul asupra executării prevederilor prezentului ordin se pune în sarcina dnei Adriana CAZACU-ȚIGAE, Secretar de stat.

Ministru

Dan PERCIUN

Ex: Igor Chiosa

Tel: 022 23 27 46

PLANUL NAȚIONAL DE ACȚIUNI

pentru implementarea Agendei de politici a Spațiului european de cercetare 2025-2027

(în continuare Planul ERA 2025–2027) reprezintă ansamblul de inițiative și activități care facilitează integrarea comunității de cercetare și inovare (în continuare C&I) din Republica Moldova în Spațiul european de cercetare (în continuare ERA), în conformitate cu Agenda de politici ERA pentru anii 2025–2027.

INTRODUCERE

A doua Agendă de politici a Spațiului european de cercetare 2025–2027 (în continuarea ERA 2025-2027) stabilește un cadru pentru 11 politici structurale ERA pe termen lung și 8 acțiuni ERA, integrate într-un plan de lucru pe o perioadă de trei ani. Acestea se bazează pe cele patru domenii strategice de prioritate ale Pactului european pentru cercetare și inovare, care constituie setul general de obiective pe care ERA își propune să le atingă, și reflectă un accent puternic pe transpunerea excelenței în cercetare și inovare (C&I) în impact societal și economic. În plus, ERA este susținută de o narațiune solidă de politici, care descrie contextul politic și asigură legătura dintre Pactul pentru C&I și progresele realizate.

NARAȚIUNEA DE POLITICI reprezintă fundamentul pe care este construită ERA și oferă orientarea strategică pentru Forumul ERA, în conformitate cu Pactul UE pentru C&I și „prioritățile de acțiune” convenite de statele membre, ca valori și obiective pe care ERA trebuie să le implementeze.

POLITICILE STRUCTURALE: relevanța acestora depășește limitele temporale ale ERA, și sunt legate de sistemul în care activează actorii din domeniul cercetării și inovării și, prin urmare, necesită o gestionare pe termen mai lung, cu un set mai cuprinzător de resurse și activități. Având în vedere natura lor structurală, acestea necesită un dialog continuu între statele membre, țările asociate, Comisie și părțile interesate, pentru a avansa către obiectivele lor aflate într-o evoluție permanentă. Este important de menționat că, deși politicile structurale pot părea mai puțin specifice, acestea trebuie să definească clar activitățile care urmează a fi realizate pe parcursul perioadei de trei ani a ERA, ținând cont de activitățile anterioare și viitoare și de modul în care acestea contribuie la atingerea obiectivelor stabilite prin Pact.

ACȚIUNILE sunt pentru o durată de trei ani ai ERA. În acest interval, acțiunile vizează obținerea unor rezultate concrete, precum noi acte legislative, politici, strategii sau mecanisme de finanțare, și se încheie sau evoluează în noi acțiuni. La finalul ERA, Forumul ERA poate decide dacă va propune sau nu o acțiune de continuare, în funcție de contextul specific și de rezultatele obținute. Acțiunile vor fi prezentate periodic în cadrul reuniunilor Forumului ERA, unde progresele se vor discuta și raporta în mod regulat, iar implicarea activă a membrilor Forumului ERA este esențială pentru finalizarea cu succes a acestora.

Planul național de acțiuni privind Spațiul european de cercetare (ERA) pentru perioada 2025–2027 reprezintă ansamblul de inițiative și activități care facilitează integrarea comunității de cercetare și inovare din Republica Moldova în Spațiul european de cercetare, în conformitate cu Agenda de politici ERA 2025–2027.

I. Dispoziții generale

1. Planul național de acțiuni pentru implementarea Agendei de politici a Spațiului european de cercetare 2025–2027 (denumit în continuare – Planul ERA 2025–2027) stabilește cadrul național de măsuri, reforme și activități orientate spre integrarea sistemului de cercetare și inovare al Republicii Moldova în Spațiul european de cercetare (ERA)
2. Planul ERA 2025–2027 este elaborat în conformitate cu:
  - Pactul european pentru cercetare și inovare;
  - Agenda de politici ERA 2025–2027;
  - Programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2024-2027.
3. Planul acoperă perioada 2025–2027 și contribuie la pregătirea cadrului ERA post-2027, inclusiv a viitorului Program-cadru european pentru cercetare și inovare (FP10).

II. Obiectiv general și specifice

Asigurarea integrării sistemului de cercetare și inovare al Republicii Moldova în Spațiul european de cercetare în perioada 2025–2027.

Obiective specifice:

- a) alinierea politicilor naționale de cercetare și inovare la politicile structurale și acțiunile ERA;
- b) consolidarea excelenței, deschiderii și integrității în cercetare;
- c) îmbunătățirea carierei cercetătorilor, mobilității și sistemelor de evaluare;
- d) sporirea valorificării cunoștințelor și cooperării știință–business;
- e) creșterea participării Republicii Moldova la programul Orizont Europa;
- f) pregătirea sistemului național pentru următorul ciclu ERA și FP10.

III. Domeniul de aplicare și principii

4. Implementarea Planului ERA 2025–2027 se bazează pe următoarele principii:
  - deschidere și incluziune;
  - excelență și calitate;
  - transparență și responsabilitate;
  - sustenabilitate și impact pe termen lung;
  - coordonare și sinergie cu instrumentele europene.

IV. Domenii prioritare de acțiune

Planul ERA 2025–2027 este structurat în jurul domeniilor prioritare ale Pactului UE pentru cercetare și inovare.

DOMENIUL PRIORITAR I

Aprofundarea unei piețe interne funcționale a cunoașterii

Măsurile vizează:

- elaborarea și implementarea cadrului național privind știința deschisă;
- consolidarea infrastructurilor de cercetare și integrarea acestora în rețelele europene;
- promovarea egalității de gen și a incluziunii în cercetare;
- reformarea carierelor și evaluării cercetării;
- consolidarea capacităților de valorificare a cunoștințelor;
- promovarea angajamentului global și a diplomației științifice;
- utilizarea responsabilă a inteligenței artificiale în cercetare și sporirea securității cercetării.

DOMENIUL PRIORITAR II

Tranziția verde, transformarea digitală și implicarea societății

Măsurile includ:

- sprijinirea inițiativelor de cercetare și inovare orientate pe provocări;
- consolidarea sinergiilor dintre cercetare, inovare și educație;
- implicarea cetățenilor și comunicarea științei;
- accelerarea investițiilor în C&I pentru transformarea industrială;
- promovarea metodologiilor noi de abordare (NAM);
- consolidarea cadrului de integritate și etică în cercetare.

DOMENIUL PRIORITAR III

Creșterea accesului la excelență și consolidarea ecosistemelor de inovare interconectate

Măsurile includ:

- consolidarea sinergiilor dintre finanțările UE, naționale și regionale;
- alinierea specializării inteligente cu acțiunile Orizont Europa;
- profesionalizarea și consolidarea managementului cercetării.

DOMENIUL PRIORITAR IV

Avansarea investițiilor și reformelor în cercetare și inovare

Măsurile vizează:

- implementarea reformelor structurale ale sistemului național de cercetare-inovare;
- cooperarea transfrontalieră și agregarea resurselor;
- sporirea capacității naționale de inovare și a legăturilor știință–business;
- utilizarea instrumentelor europene de sprijin pentru politici.

V. Cadrul instituțional și responsabilități

5. Ministerul Educației și Cercetării este autoritatea națională responsabilă de coordonarea implementării Planului ERA 2025–2027.
6. Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare asigură implementarea operațională, gestionarea finanțării și monitorizarea.
7. Organizațiile de cercetare și inovare, instituțiile de învățământ superior și alți actori relevanți participă la implementarea acțiunilor în limitele competențelor lor.

VI. Finanțare

8. Implementarea Planului ERA 202–2027 se finanțează din:
- bugetul de stat;
  - programele naționale de cercetare și inovare;
  - programele și instrumentele Uniunii Europene;
  - asistență externă și parteneriate.

VII. Monitorizare și raportare

9. Monitorizarea implementării se realizează prin:
- indicatorii ERA Dashboard;
  - indicatori naționali de performanță;
  - rapoarte anuale de implementare.
10. Ministerul Educației și Cercetării va asigura raportarea în cadrul mecanismelor de guvernare ERA și informarea Guvernului cu privire la progres și provocări.

VIII. Dispoziții finale

11. Implementarea Planului ERA 2025–2027 constituie baza pentru elaborarea **Foii de naționale parcurs pentru integrare în ERA pentru anii 2028–2034, în conformitate cu viitorul Program-cadru de cercetare-inovare (FP 10) care va începe în anul 2028.**
12. Modificările la Planul ERA 2025–2027 pot fi operate prin ordin al ministrului educației și cercetării.

**Planul național de acțiuni pentru implementarea
Agendei de politici a Spațiului european de cercetare 2025-2027**

Domeniul prioritar 1: Consolidarea unui veritabil spațiu intern funcțional pentru cunoaștere					
#	Politici structurale (PS) și acțiuni ERA	Activități naționale de sprijin	Indicatori	Instituții responsabile	Perioada
1	<p>PS1: Știință deschisă</p> <p>Facilitarea științei deschise prin partajarea și reutilizarea datelor, inclusiv prin intermediul Cloud-ului european pentru știință deschisă (EOSC) și Acțiunea I:</p>	<p>1. Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind știința deschisă.</p> <p>2. Introducerea cerințelor minime privind știința deschisă în Metodologia de finanțare a proiectelor din domeniile cercetării și inovării (HG nr. 382/2019).</p> <p>3. Organizarea sesiunilor de instruire și evenimente de promovare privind aplicarea principiilor științei deschise.</p>	<p>- Regulament aprobat.</p> <p>- Metodologie de finanțare a proiectelor din domeniile cercetării și inovării modificată.</p> <p>- Ponderea proiectelor finanțate în 2027 cu cerințe OS incluse în contract</p> <p>- Număr de sesiuni și evenimente realizate</p>	MEC; ANCD	2026-2027

	Echitate în știința deschisă.		
2	PS2: Consolidarea sustenabilității, accesibilității și rezilienței infrastructurilor de cercetare în cadrul SEC.	1. Realizarea infrastructurilor publice de cercetare și inovare. 2. Lansarea unui apel competitiv pentru modernizarea infrastructurilor de cercetare. 3. Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind accesul la infrastructurile publice din domeniile cercetării și inovării.	- Raport de cartografiere aprobat; - Număr de apeluri lansate în perioada 2026–2027; - Numărul de proiecte finanțate pentru modernizare; - Regulament elaborat și aprobat; -Ponderea infrastructurilor cartografiate care publică procedura de acces conform regulamentului.
3	PS3: Consolidarea egalității de gen și a incluziunii în cadrul SEC, în	1. Elaborarea și aprobarea Foii de parcurs privind egalitatea de gen în domeniile cercetării și inovării.	- Foarte de parcurs elaborată și aprobată; - Metodologia de finanțare a proiectelor din domeniile
			MEC; ANCD
			2026-2027
			MEC; ANCD; ODCI
			2026-2027

	<p>special printr-o abordare intersecțională</p>	<p>2. Integrarea criteriilor privind egalitatea de gen în Metodologia de finanțare a proiectelor din domeniile cercetării și inovării (HG nr. 382/2019).</p> <p>3. Elaborarea/actualizarea Planurilor de egalitate de gen (GEP) de către ODCI</p>	<p>cercetării și inovării modificată;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ponderea proiectelor finanțate în 2027 care includ cerința de gen/incluziune conform metodologiei; -GEP elaborate/actualizate 	
4	<p>PS4: Creșterea atractivității și sustenabilității carierelor în cercetare și sprijinirea mobilității</p>	<p>1. Actualizarea și operaționalizarea platformei EURAXESS Moldova.</p> <p>2. Introducerea mecanismului de publicare a pozițiilor vacante și oportunităților de cercetare pe EURAXESS Moldova;</p> <p>3. Actualizarea Punctelor de contact EURAXESS</p>	<p>- Platformă actualizată;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Numărul de poziții și oportunități de cercetare publicate anual. - Lista Punctelor de contact actualizată 	MEC; ODCI 2026-2027
5	<p>PS5: Reformarea</p>	<p>1. Realizarea unei analize privind practicile internaționale de evaluare a cercetării.</p>	<p>- Raport de analiză elaborat</p>	MEC; ANACEC 2026

	<p>- Set de instrumente de evaluare (fișe/criterii/ghid evaluatori) elaborate și aprobate</p> <p>- Metodologii revizuite.</p>		2026-2027
<p>evaluării cercetării</p>	<p>2. Introducerea elementelor de evaluare în metodologiile naționale de evaluare a cercetării și de finanțare a proiectelor.</p>		MEC; ANCD;
<p>6</p> <p>PS6: Extinderea și activităților de valorificare a cunoștințelor;</p>	<p>1. Instruiri privind aplicabilitatea nivelurilor de maturitate tehnologică (TRL) pentru ODCI și mediul privat;</p> <p>2. Integrarea nivelurilor de maturitate tehnologică (TRL) în metodologia de evaluare a proiectelor aplicative.</p> <p>3. Organizarea evenimentelor naționale de tip matchmaking între mediul academic și sectorul privat.</p>	<p>Număr de instruiri efectuate</p> <p>TRL integrat în metodologia/ghidurilor de evaluare până la 31.12.2026</p> <p>Număr de evenimente matchmaking realizate</p> <p>Număr de parteneriate inițiate (intenții de colaborare/MoU/consorții) în urma evenimentelor.</p>	ODCI

7	PS7: Abordare globală a cercetării și inovării.	<p>1. Elaborarea strategiilor instituționale de internaționalizare a cercetării-inovării de către ODCI</p> <p>2. Participarea ODCI în programele bi/multilaterale</p> <p>3. Scheme de mobilitate pentru cercetători, inclusiv tineri</p>	<p>- Strategii elaborate</p> <p>- Număr de participări ale ODCI în programe bi/multilaterale</p> <p>- Număr de cercetători, inclusiv tineri beneficiari ai mobilităților.</p>	MEC; ODCI	ANCD;	2026-2027
8	Acțiunea 2: Dezvoltarea ecosistemului Știința europeană pentru politici (S4P);	<p>1. Crearea Rețelei naționale de coordonatori și experți S4P;</p> <p>2. Organizarea dialogurilor, ședințe comune între cercetătorii și decidenții publici</p>	<p>- Rețea națională creată</p> <p>- Număr de dialoguri, ședințe comune organizate</p>	MEC; Autorități Publice	ODCI;	2026-2027
9	Acțiunea 3: Facilitarea și accelerarea utilizării responsabile a IA în știință în UE	<p>1. Elaborarea/actualizarea politicilor naționale privind utilizarea IA în cercetare-inovare;</p> <p>2. Instruiri pentru cercetători privind utilizarea IA în activitatea științifică;</p> <p>3. Cooperarea cu infrastructurile (de tip HPC) și platforme europene de date</p>	<p>- Cadru normativ dezvoltat/ ajustat</p> <p>- Număr de cercetători instruiți</p> <p>- Număr de parteneriate europene încheiate</p>	MEC; ODCI	ANCD;	2026-2027

10	Ațiunea 4: Îmbunătățirea securității cercetării	1. Integrarea principiilor de securitate a cercetării în actele normative din domeniile cercetării și inovării; 2. Sesiuni de informare și instruire pentru cercetători privind securitatea cercetării	- Cadru normativ ajustat; - Număr de cercetători instruiți	MEC	2026-2027
Domeniul prioritar 2: Abordarea în comun a tranziției verzi și a transformării digitale, precum și a altor provocări cu impact asupra societății, și creșterea participării societății în cadrul ERA					
11	PS8: Transformarea planului strategic pentru tehnologia energetică (SET) într-o componentă tematică cheie a ERA;	1. Integrarea priorităților SET în documentele de politici în domeniile cercetării-inovării 2. Implementarea Programului național de Specializare inteligentă; 3. Participarea la inițiativele europene privind tranziția energetică 4. Promovarea apelurilor din cadrul Pilonului II și Pilonului III al programului Orizont Europa pentru perioada 2026-2027	- Cadru normativ ajustat - Număr de participări în proiectele europene în domeniul energiei.	MEC; ANCD; ODCI	2026-2027
12	PS9: Îmbunătățirea articulării dintre cercetare și	1. Consolidarea oficiilor de transfer tehnologic în cadrul ODCI;	- Număr de oficii de transfer tehnologic consolidate	MEC; ODCI	2026-2027

<p>inovare și învățământul superior în cadrul ERA și valorificarea întregului potențial al ecosistemelor europene de cercetare și inovare;</p>	<p>2. Stimularea stagiilor de cercetare-inovare în mediul privat</p>	<p>- Număr de studenți, cercetători beneficiari ai stagiilor.</p>	
<p>13 PS10: Creșterea încrederii în știință prin participarea cetățenilor, implicare și comunicare științifică</p>	<p>1. Consultarea publicului în procesul de elaborare a documentelor de politici în domeniile cercetării-inovării 2. Organizarea evenimentelor publice dedicate științei 3. Organizarea activităților de interacțiune între cercetători și elevi</p>	<p>- Număr de documente de politici publice consultate - Număr de evenimente organizate - Număr de activități de interacțiune desfășurate</p>	<p>MEC; ODCI 2026-2027</p>

14	Acțiunea 5: Accelerarea investițiilor în cercetare și inovare pentru transformarea industrială și sustenabilitatea competitivă a Europei;	1. Stimularea parteneriatelor public-privat pentru inovare și transfer tehnologic 2. Sprijin start-up-urilor și spin-off-urilor tehnologice 3. Facilitarea participării organizațiilor naționale la Programul Orizont Europa	- Apeluri de vouchere inovaționale, transfer tehnologic lansate; - Număr de start-up-uri și spin-off-uri sprijinite - Numărul de participări ale entităților din mediul privat în Programul Orizont Europa	MEC; ANCD	2026-2027
15	Acțiunea 6: Accelerarea noilor metodologii de abordare (NAM) pentru avansarea cercetării biomedicale și testării medicamentelor	1. Alinierea reglementărilor naționale la standardele europene privind metodele alternative la testarea pe animale. 2. Participarea la inițiative și rețele europene privind metodele alternative de testare	- Cadru normativ național aliniat - Număr de proiecte de colaborare în domeniul testării alternative	MEC; ODCI din domeniul medicinei	2026-2027

	și dispozitivelor medicale;				
16	Acțiunea 7: Dezvoltarea unui cadru coerent și coordonat pentru abordare europeană a integrității și eticii în cercetare și inovare în fața provocărilor emergente	1. Elaborarea normelor de etică și integritate în conformitate cu practicile europene. 2. Realizarea sesiunilor de instruire privind etica și integritatea.	- Norme elaborate și aprobate; - Număr de sesiuni organizate; - Număr de persoane instruite.	MEC; ODCI	2026-2027
Domeniul prioritar 3: Îmbunătățirea accesului la excelența în cercetare și inovare la nivelul Uniunii și consolidarea interconectărilor dintre ecosistemele de inovare din întreaga Uniune					
17	PS11. Îmbunătățirea accesului UE la excelență	1. Promovarea participării entităților naționale în cadrul programului Orizont Europa 2. Implementarea instrumentelor de tip Twinning, Teaming, ERA Chairs	- Numărul total de participări în Orizont Europa - Numărul de proiecte Orizont Europa cu	MEC; ANCD; ODCI	2026-2027

			participarea RM câștigătoare	
18	<p>Acțiunea 8. Îmbunătățirea cercetării și inovării: O nouă eră în managementul cercetării.</p>	<p>1. Implementarea programului anual de formare pentru managerii de proiecte din domeniile cercetării și inovării</p>	<p>- Numărul de proiecte de tip Twinning, Teaming, Era Chairs câștigate</p> <p>- Program anual elaborat și aprobat</p> <p>- Număr de persoane instruite;</p> <p>- Ponderea de participanți implicați în depuneri de proiecte din domeniile cercetării și inovării.</p>	<p>MEC; ANCD</p> <p>2026-2027</p>
Domeniul prioritar 4: Avansarea investițiilor coordonate în cercetare și inovare și a reformelor				
19	<p>Cooperarea transfrontalieră în punerea în comun a resurselor pentru atingerea masei</p>	<p>1. Lansarea apelurilor comune de cercetare inovare cu țările partenere</p> <p>2. Dezvoltarea mobilității academice</p> <p>3. Organizarea evenimentelor de colaborare științifică internațională</p>	<p>- Numărul de apeluri comune lansate</p> <p>- Numărul de cercetători beneficiari ai mobilităților</p> <p>- Numărul de evenimente organizate</p>	<p>ANCD; MEC;</p> <p>ODCI</p> <p>2026-2027</p>

critice și a efectelor de propagare a cunoștințelor pentru a stimula inovarea				
Acțiuni naționale de suport				
20	Aderarea la politicile structurale și acțiunile ERA actuale	1. Nominalizarea punctelor de contact responsabile pentru acțiunile ERA	- Puncte naționale de contact nominalizate	MEC; ANCD 2025
21	Elaborarea Foii de parcurs națională a ERA pentru perioada 2028-2034.	1. Elaborarea Foii de parcurs naționale a ERA pentru perioada 2028-2034, pe baza Legii ERA (T3-2026).	- Foai de parcurs ERA pentru perioada 2028-2034 elaborată.	MEC; ANCD; ODCI 2027
22	Integrarea abordării ERA în ecosistemul de cercetare-inovare	1. Integrarea aspectelor ERA în reglementările naționale, documentele strategice, programele și criteriile de evaluare	- Numărul de acte normative naționale ajustate în conformitate cu principiile ERA	MEC 2026-2027

Abrevieri

ANACEC- Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare

ANCD- Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare

C-I – cercetare-inovare

EOSC- European Open Science Cloud

ERA- European Research Area

FP- Framework program/ program-cadru

GEP- Gender Equality Plan

IA- Inteligența artificială

IC- Infrastructuri de cercetare

MEC- Ministerul Educației și Cercetării

ODCI- Organizațiile din domeniile cercetării și inovării

OS- Open Science/ Știința deschisă

PS- politici structurale

SEC- Spațiul european de cercetare

S4P- Science for Policy/ Știința pentru politici

TRL- Technology Readiness Level